

ชาวไทยมุสลิม: วิถีชีวิตและโลกทัศน์การพัฒนาคุณภาพชีวิต
กรณีศึกษาชุมชนลำสนุ่น ตำบลคลองสอง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาชนบทศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. ๒๕๕๑

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

ชาวไทยมุสลิม : วิถีชีวิตและโลกทัศน์การพัฒนาคุณภาพชีวิต กรณีศึกษาชุมชนลำสนุ่น ตำบลคลองสอง อำเภอกลองหลวง จังหวัดปทุมธานี (THAI MUSLIMS : THE WAY OF LIFE AND WORLD VIEW IN LIFE QUALITY DEVELOPMENT, A CASE STUDY OF LAMSANUN COMMUNITY, KHLONGSONG SUB-DISTRICT, KHLONGLUANG DISTRICT, PATHUMTHANI PROVINCE, THAILAND)

พันเอกหญิง ปาณชรา มีนະกนิษฐ ๔๘๓๗๕๑๘ LCRU/M

ศศ.ม. (พัฒนาชนบทศึกษา)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: ลักษณ์ดา ดารัตนหงษ์, อ.บ., ศศ.ม., Doctorat de L'EHESS.,
ธนาอุส ธนธิต ศษ.บ., บธ.บ., ศษ.ม., ศศ.ด.

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องชาวไทยมุสลิม: วิถีชีวิตและโลกทัศน์การพัฒนาคุณภาพชีวิต มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ๑) บทบาทของศาสนาอิสลามที่มีต่อวิถีการดำเนินชีวิตของชาวไทยมุสลิม ๒) ศึกษาวิถีชีวิตของชาวไทยมุสลิม ๓) ศึกษาโลกทัศน์ที่จะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตของชาวไทยมุสลิม โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยทางมานุษยวิทยา วัฒนธรรมในการเก็บข้อมูลภาคสนาม ประชากรที่ศึกษา คือ ชาวไทยมุสลิมชุมชนลำสนุ่น ตำบลคลองสอง อำเภอกลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

ผลการศึกษาพบว่า ๑) ศาสนามีบทบาทต่อวิถีการดำเนินชีวิตของชาวไทยมุสลิมลำสนุ่นในด้านต่างๆ ได้แก่ การปกครองและการรวมกลุ่มทางสังคม โดยให้ความเคารพนับถือผู้นำศาสนาเป็นสำคัญ ศาสนามีผลต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของครอบครัว การประกอบอาชีพ การศึกษา สุขภาพอนามัย การบริโภคอาหาร การนันทนาการ รวมทั้งภาษาและการสื่อสาร ซึ่งชาวไทยมุสลิมลำสนุ่นนำบัญญัติทางศาสนาใช้ในการดำเนินชีวิตในด้านต่างๆ ดังกล่าว มาอย่างเคร่งครัดตามวิถีชีวิตของมุสลิม ๒) วิถีชีวิตของชาวไทยมุสลิมลำสนุ่นเดิมใช้ชีวิตแบบเกษตรกรรมทำนา สามารถดำรงชีวิตสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรในแบบการพึ่งพาอาศัยกัน ปัจจุบันได้ปรับเปลี่ยนมาเป็นชุมชนอุตสาหกรรม ส่งผลให้วิถีชีวิตต้องปรับเปลี่ยนไปตามสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ และสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปสู่ระบบการพึ่งพิงทางเศรษฐกิจมากขึ้น ๓) โลกทัศน์การพัฒนาคุณภาพชีวิตชาวไทยมุสลิมลำสนุ่นมีโลกทัศน์การพัฒนาคุณภาพชีวิต ตามหลักคำสอนทางศาสนา ที่สอนให้รู้จักความพอเพียงและการแบ่งปัน ในด้านการปกครองมีความเคารพและเชื่อฟังผู้นำทั้งฝ่ายศาสนาและฝ่ายปกครอง มีความรักความผูกพัน เกื้อกูลในครอบครัว ดำเนินชีวิตด้วยหลักเศรษฐกิจพอเพียงและพึ่งพาทางธรรมชาติ ให้ความสำคัญกับการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต มีโลกทัศน์ในการใช้เทคโนโลยีเพื่ออำนวยความสะดวกในการดำเนินชีวิตด้านสุขภาพอนามัยยังขาดการตระหนักรู้ถึงอันตรายของโรคที่เกิดจากการบริโภคอาหาร ไร้ศิลปะและนันทนาการเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจด้วยการสรรเสริญและขอพรจากพระเจ้า ชาวชุมชนไทยมุสลิมใช้ภาษาไทยในการติดต่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน และใช้ภาษาอาหรับเพื่อปฏิบัติศาสนกิจทางศาสนา

สรุปได้ว่า ชาวไทยมุสลิมชุมชนลำสนุ่นมีโลกทัศน์ที่ดีในด้านต่างๆ ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต ยกเว้นในเรื่องของการบริโภคอาหารและสุขภาพอนามัยที่ยังไม่ให้ความสำคัญมากนัก

ข้อเสนอแนะ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถเชื่อมโยงโลกทัศน์ของชาวไทยมุสลิมในชุมชนลำสนุ่นไปพัฒนาชาวไทยมุสลิมในชุมชนอื่น และเพื่อประโยชน์ในการแก้ปัญหาค่าไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ต่อไป

คำสำคัญ: ลำสนุ่น/ มุสลิม: วิถีชีวิต/ โลกทัศน์ของชาวไทยมุสลิม/ มุสลิม: คุณภาพชีวิต/ การพัฒนาชุมชน ๑๘๕ หน้า

THAI MUSLIMS: THE WAY OF LIFE AND WORLD VIEW IN LIFE QUALITY DEVELOPMENT, A CASE STUDY OF LAM SANUN COMMUNITY, KHLONG SONG SUB-DISTRICT, KHLONG LUANG DISTRICT, PATHUM THANI PROVINCE, THAILAND
COLONEL PANTHARA MENAKANIT 4837518 LCRU/M

M.A. (RURAL DEVELOPMENT STUDIES)

THESIS ADVISORS: LAKANA DAORATANAHONG, DOCTORAT DE L'EHESSE,
THANAYUS THANATHITI, Ph.D.

ABSTRACT

The objective of this research is to investigate the roles of Islam on the livelihood, the livelihood, and life quality development of the Thai Muslim residents at Lam Sanun Community, Khlong Song, Sub-district Khlong Luang District, Pathum Thani Province, Thailand. Cultural and anthropological methods were used to collect the data.

The research findings reveal that, firstly, Islam plays a significant role on the livelihood of the residents in terms of administration and social cohesion, family, occupation, education, health and diet, recreation, and language and communication. Religious leaders and elderly people are highly respected. The residents strictly apply Islamic teachings to their daily life. Secondly, livelihood of the residents was originally of paddy agriculture, depending on natural resources and the environment. It is now an industrial community and their livelihood has to be changed according to the current socio-economic environment. Thirdly, their world view in life quality development is in line with Islamic doctrines, with a focus on self-sufficiency and sharing, respect to both secular and religious leaders, love and support of the families, and nature orientation. Education is used to raise the quality of life and technology is for convenience. Regarding health, there is a lack of awareness on dangers of consuming starchy and fatty foods during festivals. Recreation is in the form of praising Allah and asking for his blessings. The residents use Standard Thai for daily communication and Arabic for religious activities. In sum, their world view in life quality development is generally positive, except on health and diet.

It is recommended from the research findings that concerned agencies use the perspective of the Lam Sanun Muslim residents for application to other Muslim communities and as a guideline to solve political violence in the restive South.

KEY WORDS: LAMSANUN/ MUSLIMS: WAY OF LIFE/ WORLD VIEW IN THAI
MUSLIMS/ MUSLIMS: QUALITY OF LIFE/ COMMUNITY DEVELOPMENT

185 pp.